

Mit jelent ma protestánsnak lenni?

(Dr. Marc Lienhard tanulmányából fordította: Franko Máttyás)

A protestantizmus nem a 16. században kezdődött

Luther nem új vallást talált ki, hanem egyszerűen csak korának teológiáját akarta megtisztítani. Mi sem bizonyítja ezt jobban mint az, hogy sok-sok tradicionális elemet megóvott, mindenekelőtt a liturgiát. Ugyanakkor azon fáradozott, hogy a Biblia tanításához visszatérjen.

Protestánsnak lenni nem „anti-katolikuságot” jelent

Sok közös dolgunk van a katolikusokkal, a legalapvetőbbek: Jézus Krisztus, Szentháromság, a keresztség és úrvacsora, hitvallások (apostoli, niceai, atánáziuszi), miatyánk stb., de kétségtelen, hogy a protestánsoknál a koncentrátság, a hangsúlyozottság egy szóban fejeződik ki: *egyedül*. *Egyedül* Jézus Krisztus, *egyedül* hit, *egyedül* a Szentírás. Alapvető különbség, hogy a laikusok szerepe fontosabb – legalábbis elméletben – azaz az egyház nem közvetítő szervezet Isten és ember között, hanem közösség, ahol hirdetik az evangélium és a szentségeknek örülnek.

Két alapvető „fajtája” létezik a protestánsoknak. Az egyik a 16. században kialakult reformációi egyházak: először is az evangélikus (azaz lutheránus), majd a református (kálvinista) és a többiek, akik a gyermeckeresztség gyakorlata mellett, az egyházi tanítás és praxis megtisztítása köré csoportosíthatók.

A második csoportba sorolhatók azok a protestáns egyházak, amelyek a későbbi századokban alakultak ki: baptisták, metodisták, a 19. század szabadegyházai és a pünkösdisták. Ezek a keresztény közösségek a tradícióval szemben kritikussabbak, bizonyos kérdésekben radikálisabbak, a személyes megtérést ill. a keresztény hit felvételét az egyházhoz tartozás definíciójaként értelmezik.

Mit jelent protestánsként élni? – 6 pontba szűkítve

1) Mindenek előtt tanúnak lenni...

Azaz, örömmel, és hitelesen személyesen tanúságot tenni – nem megtanult leckeként –, hogy a világunk, különösen a saját életem, nem a véletlen gyümölcse a történéseknek – amik cél és horizont nélküliek, hanem minden az Isten kezében nyugszik.

Az egyre növekvő nemtörődömségben és anyagiasságban, ahol bezárkózunk, s az anyagi értékek felé törekednek, a protestáns ember veszi a bátorságot s elmondja: *Isten a legfőbb hatalom*. Övé a dicsőség, s nem az emberi dicsőítés teszi őt Istenné. Az ő hatalmának tudatában világosodik meg igazán a *hatalom viszonlagossága*, s válik világossá hol a határa, hazának, pártnak, tradíciónak, egyháznak, munkának és családnak.

2) Határozott elképzeléssel bírni az embertársról...

A protestánsok mindig hangsúlyozták, hogy az ember arra teremtett, hogy uralma alá hajtsa földet. Vagyis az ember az értelme révén képes átalakítani környezetét, amely folyamatban mindenki megtalálhatja hivatását, családban, munkahelyen, társadalomban. (Ismert, az északi protestáns államok ezt fontos értéknek tartják.)

Ugyanakkor – Lutherhez csatlakozva – „az ember legbensőbb létezésében más mint egy dolgozó gép, az ember olyan lény, aki Isten után szomjúhozik”.

Istent megtalálni csak bizalmi alapon lehet. Azaz, ha úgy élünk és dolgozunk, hogy közben Isten *akarata*ra figyelünk, s a világban való aktivitásunk mellett készséget mutatunk megbocsátásának, jelenlétének elfogadására. Egyedül a krisztushiten át lehetséges az elveszített kapcsolatot ember és Isten között helyreállítani. Ez a hit általi megigazulás.

latot ember és Isten között helyreállítani. Ez a hit általi megigazulás.

3) Más (világ)vallások között dialógusban élni...

Mára közvetlen szomszédainkká váltak azok, akik más vallást gyakorolnak: világvallások képviselői és szektákhoz tartozók. A protestánsoknak mindig erénye/ereje volt a *tanítás*, a katekizmus. Ez adott *erőt, bölcsességet*, hogy adott helyzetben, a mindennapokban *méltósággal* megálljunk és kiálljunk Krisztus tanítása mellett. Azaz etikusan reflektáljunk a problémákra, s ne szlogenekbe, érzelmi felhőkbe borkolódzunk. Ez csak akkor valósul meg, ha tudjuk a legfőbb autoritás az egyházban Krisztus maga.

4. Protestánsnak lenni, azaz meghatározott módon élni az egyházi életet

Gyakran azt gondolják, hogy a protestánsok egyház nélküli életet élnek és nincs is szükségük kötött istentiszteletre – ellentétben a katolikusokkal. Jóllehet az egyetemes papság elvét vallják a protestánsok, a belső hit vallásos megélésére nekik is szükségük van. Az egyház, a templom az a hely, ahol megszólít az ige, a szentségek. Az egyház nemcsak hierarchia (pápa, kardinálisok, püspökök stb) alapján definiálható, hanem a szentségeket, az ígét mint egyéni tapasztalásokkal bíró, bátorításra, támogatásra szoruló, s diakóniai fáradozásokat vállaló egyének közösségeként is. Az egyház – protestáns felfogás szerint – az a hely, ahol mindenki lelkész (nem csak pap) lehet. Ez a közös felelősségvállás elvét jelenti.

MEGHÍVÓ

Tisztelettel és szeretettel hívjuk arra az ünnepi alkalomra, melyet **2001. augusztus 19-én, (vasárnap), du. 5 órai** kezdettel tartunk a Bárány u. 2. sz. alatti templomunkban.

Gyülekezetünk legújabbkori megalapításának **75 ÉVES ÉVFORDULÓJÁN**

hálaadó istentiszteletet tartunk, melynek szolgálatát

Bencze András

a Fejér-Komáromi Evangélikus Egyházmegye esperese végzi.

Az ünnepi megemlékezést szeretetvendégséggel zárjuk.

1926-2001

Erős vár a mi Istenünk!

TATAI EVANGÉLIKUS
EGYHÁZKÖZSÉG
PRESBITÉRIUMA

5) Közösségért vállalt kötelezettség a társadalomban

Elvonulni a világ elől egy kolostorba vagy visszavonulni a magánéletbe, hogy ott ápolgassuk hitünket – ez kezdetek óta a keresztények nagy kísértese. Luther kezdettől fogva lépéseket tett e tendencia ellen: „Soha nem volt egyetlen szent sem amelyik ne foglalkozott volna a gazdasággal és a politikával.“ Ha néha kellemetlen is, ha néha bepiszkítja is a kezét az ember, akkor is a keresztény ember felvállalja a felelősséget a társadalomban.

Mivel azonos értékek és prioritások különböző politikai irányzatokban bukkannak fel, éppen ezért nem lehetséges egyetlen keresztény politikai irányt sem felvázolni. *Határhelyzetek* léteznek, amikor

egy-egy politikai beszéd/kiállítás egyenlőtlenséget, igazságtalanságot céloz meg. Gyakran a földi értékeket Istennel cserélik fel – nos ilyenkor mondhatunk nemet.

6) Protestáns keresztényként élés: felelősség az egyházban, a családban, a munkahelyen s a politika területén is

Ez elsősorban bátorságot jelent, az „én“ bátorságát. Felismerni – amennyire lehetséges – hogy mi az, amit rosszul csináltak, s mi az, amit én szólhatok vagy tehetek. „Senki nem halhat meg helyettem és senki nem is hihet helyettem“ – így Luther. Jó ha ebben barátok és segítőtársak is vannak, mert hamarabb adódnak pillanatok, amikor az ember személyesen valamit át kell hogy vállaljon. Ez jelenti pél-

dául azt is, hogy reagálunk a társadalomban egyre inkább eluralkodó „áldozat-mentalitás“-ra. Könnyen felfedezzük a hibát a politikusoknál, a másnemzetiségűeknél, a fiataloknál, a tévében, de próbáljuk meg és higgyük el, hogy a magunk helyén is sok-sok kihasználatlan lehetőségünk és eszközünk van arra, hogy egy igazságosabb, boldogabb világ előképe villanjon fel környezetünkben. Próbáljuk meg, hogy ne passzív tárgyai legyünk ennek a fogyasztói világnak, hanem felelős aktív (fel)használói. Ezt is jelenti, hogy protestánsok vagyunk.

Protestáns=lat. kiáll valami mellett. Az 1529-es speyeri birodalmi gyűlésen használták először. A későbbi protestál (tiltakozik) ige negatív jelentésű.

A BARÁTSÁG HETE

Ha az egész Föld lakosságát egy 100 fős kis faluvá kicsinyítenénk úgy, hogy közben megtartjuk a jelenlegi szociológiai arányokat, akkor ez a 100 lelket számláló falu így nézne ki: **57 ázsiai, 21 európai, 14 amerikai (Észak-, Dél- és Közép-Amerika), 8 afrikai. Ebből: 52 nő és 48 férfi (70 színes bőrű, 30 fehérbőrű). A falucskában 70 nem-keresztény, 30 keresztény élne, akik közül 89 heteroszexuális, 11 homoszexuális lenne. Ha az egész világ vagyona a faluban koncentrálnódna, akkor 6 ember kezében lenne a világ vagyonának 59%-a. (Ma mind a hatan az Egyesült Államokban élnének.) A „100 lelkes falucskában“ 80 ember hajléktalan, 70 pedig analfabéta. 50 ember szenvedne alultápláltságban, 1 éppen haldokolna, 1 pedig épp most születne. Megdőböntő, de 1 embernek lenne csak számítógépe és 1 (igen, csak egy valakinek!) lenne diplomája.**

Gondolkodj még egy kicsit a következőkön: Ha ma reggel úgy ébredtél fel, hogy inkább egészségesnek mondhatod magad, mint betegnek, akkor sokkal de sokkal szerencsésebb vagy, mint azok a milliók, akik nem fogják megérni a következő hetet. Ha még nem kerültél háborús veszélybe, egy börtöncella

magányába, kínzások agóniájába, vagy az éhínség gyötrelmeibe, akkor újabb 500 millió embernél mondhatod magadat szerencsésebbnek. Ha elmehetsz úgy a templomba, imaházba, hogy közben nem kell tartanod fenyegetéstől, letartóztatástól, kínzásoktól, vagy meggyilkolástól, akkor még 3 milliárd embernél vagy szerencsésebb. Ha van a hűtőszekrényedben étel, van ruhád, amit felvegyél, van tető a fejed fölött, akkor gazdagabb vagy, mint a Föld lakosságának 75 %-a. Ha van pénzed a bankban, vagy a pénztárcádban, esetleg néhány apró a perselybe, akkor abba a 8 %-ba tartozol, akik jól élnek. Ha a szüleid még élnek, és még együtt vannak, akkor valóban egy ritka és kivételes helyzetben vagy, még az Egyesült Államok és Kanada tekintetében is.

Ha el tudtad olvasni ezt az üzenetet, akkor tekintsd magad kétszeresen is áldottnak, mert egyrészt valaki gondolt rád, másrészt mert nem tartozol azon két milliárd ember közé, akik nem tudnak olvasni.

Ez most a Barátság Hete; küldd el ezt az levelet/e-mail-t minél több embernek, akit barátodnak tartasz. Ha nem küldöd el, nem történik semmi. Ha mégis elküldöd, valakinek talán örömet szerzel vele, amikor elolvassa. Kel-

HÍREK

Június elején (pünkösd másnapján) luxemburgi testvérgyülekezetünkben 15 fős csoport érkezett. Érkezésük napján rövid tatai városnézésre indultunk, melyet Varga Istvánné (Kati) vezetett. Másnap délelőtt Bábolna-Pannonhalma-Győr megtekintése szerepelt a programban.

A gyülekezet kántora és családja június végén a Fóti Kántorképzőben (Mandák Otthon) egyhetes egyházzenei továbbképzésen vett részt.

Gyülekezetünkben három konfermandus vett részt abban konfermandus táborban, melyet a bakonyzombathegyi, az oroszlányi és a tatai gyülekezet szervezett közösen Albertirsán.

Lelekescsalád augusztus elején néhány napra meglátogatta a luxemburgi testvérgyülekezetet. A néhány napos ottlétet szeretetvendégséggel egybekötött gyülekezeti est zárta. Jó volt hallgatni luxemburgi testvéreink lelkes beszámolóit magyarországi élményeiről.

JOENSUU-I TESTVÉREINKET VÁRJUK! Szeptember 13-án (csütörtök) este érkeznek, 15-én reggel indulnak vissza. A csoport létszáma 25-26 fő. Köszönöm előre is mindazok szolgálatát, akik elszállásolásban ill. egyéb más területen segítségüket már eleddig is felajánlották. Részletes elszállásolási tervvel még augusztusban mindenkit felkeresek.

BIBLIAÓRA

Ahogy az év elején elterveztük, minden hónap első vasárnapja utáni szerdán megtartottuk biblia-, és egyház-tanulmányozó óráinkat. Nyári szünet után (szeptembertől) ezeket a bibliaórákat folytatjuk. Ugyanakkor szeptembertől heti rendszerességgel szemináriumot is indítunk, „Biblia Világa“ címmel. Tervezett új alkalom időpontja előreláthatólag minden csütörtök este 6 óra. Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

EVANGÉLIKUSOKAT KERESSEK!

Kérem mindazokat, akik tudnak a környezetükből evangélikusokról, hogy címüket jutassák el hozzám. Egy ilyen (kibővített) névsor alapján eljuttathatom körleveleimet/meghívóinkat hozzájuk is, hogy minél gyakrabban érje el őket a hívogató szó.

fm

Alkalmaink

szeptembertől
vasárnap de. 10 óra
istentisztelet
péntek du. 1/2 4 óra
konfirmációs előkészítő

Kiemelt alkalom

Finn testvérgyülekezet látogatása szept. 13-15.

Jöjünk és hívogassunk másokat is!